

Profesorius Jeronimas Šliogeris

Jeronimas Šliogeris gimė 1871 m. gruodžio mėn. 15 d. tuometinės Panevėžio apskrities Smilgių valsčiaus Bružių kaime (dabar – Radviliškio r.). 1891 m. jis baigė Panevėžio realinę gimnaziją. Toliau mokėsi Peterburgo elektrotechnikos institute, jį baigė 1900 metais, įgijo inžinieriaus elektriko diplomą. Iš pradžių dirbo Petrogrado „Helios“ bendrovėje, o paskui tais pačiais 1900-aisiais įsidarbino belgų Peterburgo miesto apšvietimo bendrovėje. Joje dirbo iki 1920 metų: iš pradžių inžinieriumi, vėliau – tinklo tarnybos viršininku, galiausiai užėmė bendrovės vyriausiojo inžinieriaus pareigas.

Grįžęs į Lietuvą 1920 metais, jis pradėjo eiti Elektros skyriaus viršininko pareigas Geležinkelių valdyboje. Pradėjus kurti Lietuvos universitetą į Technikos fakultetą darbui buvo kviečiami inžinieriai, turėję didelį praktinio darbo patyrimą. Tarp tokių inžinierių buvo ir Jeronimas Šliogeris. Į Technikos fakultetą jis buvo pakviestas 1922 m. rugsėjo 1 d. privatdocentu, nuo 1927 m. birželio 1 d. tapo ekstraordinariu profesoriumi. Savo mirties išvakarėse, 1936 m. vasario 26 d., Jeronimas Šliogeris buvo pakeltas į ordinarinius profesorius.

Nuo 1923 m. jis vadovavo Elektrotechnikos katedrai, buvo paties įkurtos Elektrotechnikos laboratorijos vedėjas. J. Šliogeris dėstė elektrotechniką ir elektrometriją. Tuo pačiu metu nuo 1923 m. jis dirbo ir Kauno miesto apšvietimo belgų akcinėje bendrovėje valdybos nariu, o vėliau ir direktoriumi. 1926 m. jis įsteigė Lietuvos rajoninių elektros stočių akcinę bendrovę.

Jeronimas Šliogeris aktyviai reiškėsi ir visuomeniniame gyvenime. Dar 1915 m. Peterburge jis drauge su J. Alekna, M. Yču įsteigė savaitraštį „Lietuvių balsas“. Tais pačiais metais jis buvo vienas iš lietuviams karo tremtiniams šelpti organizatorių Petrograde, rūpinosi įvairių kursų ir mokyklų karo pabėgėliams steigimu. 1925 m. Lietuvos technikų draugijai persiorganizavus į Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungą, Jeronimas Šliogeris tapo jos pirmininku. Be to, jis buvo aktyvus tautininkų partijos narys.

Profesorius Jeronimas Šliogeris mirė 1936 m. vasario 27 d. Kaune.

Nemažas yra jo mokslinis palikimas. Elektrotechnikos klausimais profesorius lietuvių ir rusų kalbomis yra paskelbęs mokslinių straipsnių ir išleidęs knygų. Jis bendradarbiavo žurnaluose „Электричество“, „Техника“. 1914 m. dalyvavo sudarant knygą „Правила и нормы для электрических устройств сильных токов“. Lietuvių kalba J. Šliogeris

išspausdino šiuos darbus: „Elektrotechnikos paskaitos“ (1925), „Perkūnsargiai“ (1925), „Elektros medžiagų atsparumas“ (1927), „Elektrotechnika II. Kintamoji srovė“ (1931).

Nedaug ką galima pasakyti apie profesoriaus charakterį, būdą. Nekrologe V. Mošinskis pažymėjo: „*Savo ramybę ir gerą nuotaiką velionis sugebėjo išlaikyti iki savo gyvenimo galo...*“

Mažai kol kas žinoma ir apie profesoriaus šeimą. 1936 m. vasario 28 d. „Lietuvos aidas“ išspausdino 12 užuojautų dėl profesoriaus mirties. Iš jų matyti, kad sūnus Tadas buvo apylinkės teismo teisėjas – administratorius. Tarnybos lape 1936 m. J. Šliogeris įrašė tris sūnus: Vaclovą, gimusį 1901 m., jau vedusį, ir Antaną, gimusį 1906 m. Ten yra ir šiek tiek žinių apie profesoriaus nekilnojamąjį turta: 54 ha žemės Šiaulių apskrityje ir namas Rozalime.

Šaltiniai ir literatūra

1. A. a. prof. Jeronimas Šliogeris // Akademikas. – 1936. – Nr.5. – P.120.
2. Baliūnas V. Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazija (1727 – 1995). – Panevėžys. – 1995. – P.390.
3. Docentas inž. J. ŠLIOGERIS (biografija) // Lietuvos Centrinis valstybinis archyvas (toliau – LCVA). – F.631. – Ap.3. – B.734.
4. Gimbutas J., Danys J. V. Steponas Kolupaila. – Čikaga. – 1974. – P.73, 123.
5. Jeronimas Šliogeris (1922-1936) // Kauno universiteto Elektronikos fakulteto 50-metis: konferencijos medžiaga. – K. - 1977. – P.11.
6. Juknevičius P. Profesorius iš Smilgių krašto // Tėvynė. – 2005 06 15; – Tas pat: – Profesorius Jeronimas Šliogeris // Tėvynė.– 2005 08 10.
7. Juknevičius P. Profesorius Jeronimas Šliogeris // Kraštiečiai – 7. Teorinės konferencijos pranešimų tezės. – Panevėžys. – 1999. – P.13–14.
8. LCVA. – F.631. – Ap.3. – B.734. – L.8, 20 – 21.
9. Lietuvos universiteto 1922-1923 m. mokomasis personalas // Mokslas ir technika. – 1991. – Nr.5. – Nuotrauka viršelyje.
10. Martynaitis M. Kauno Antano Sniečkaus politechnikos institutas. – V. – 1979. – P.8, 43, 44.
11. Paliko mus... [Nekrologas] / Parašas *Redaktorius* // Technika. – 1936. – Nr.9.
12. Šliogeris Jeronimas // Lietuvių enciklopedija. – T.30. – Boston. – 1964. – P.53.
13. Šliogeris Jeronimas // Lietuviškoji tarybinė enciklopedija. – T.10. – V. - 1983. – P.612.
14. Šliogeris Jeronimas // Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija. – T.3. – V. - 1971. – P.419.
15. Šliogeris Jeronimas // Tarybų Lietuvos enciklopedija. – T.4. – V.- 1988. – P.213.
16. Užuojautos ... // Lietuvos aidas. – 1936 02 28.